

PRÀCTIQUES DE LLENGUA

Gemma Lluch · Montserrat Ferrer

3

Ortografia (II)

I. L'accent

Repàs de l'accentuació

1.- Copia les paraules següents a la graella corresponent i accentua-les.

autobus	aixo	comu	atlas	fracas	moto
competicio	essencies	futbolistic	alli	mossen	virus
interes	arros	cadascun	vosaltres	terrible	frances
sise	campio	cami	pastis	Berlin	ingenu
sismograf	unic	fara	cafetera	tennis	examen
ningu	importancia	tactica	allo	caos	arriba
substancia	sucos	precios	gimnas	domicili	repas

Agudes amb accent gràfic acabades en:	
à	
è	
é	
í	
ò	
ó	
ú	
èn	
én	
ín	
às	
ès	
és	
ís	
òs	
ós	
ús	

Planes amb accent gràfic acabades en	
diftong decreixent:	
an, on, un:	
altres:	

Planes sense accent gràfic:	
a	
e	
i	
o	
u	
en	
in	
as	
es	
is	
os	
us	

Agudes sense accent gràfic	
diftong decreixent:	
an, on, un:	
altres:	

Esrúixoles amb accent gràfic:

2.- Escriu la norma que s'ha de seguir per accentuar les paraules.

Accentuem les paraules agudes...**Accentuem les paraules planes...****Accentuem les paraules esdrúixoles...**

3.- Accentua correctament el text següent.

— «Un parell de dies més tard, mentre descansava en un cafè, el gos llegí al diari:
 Exit impressionant al teatre! L'obra *El príncep busca la seua felicitat* ha estat objecte d'una nova escenificació! Un artista porcí per la gràcia de Déu hi obte grans èxits.
 I pocs dies mes tard, el gos veíe en un quiosc un periòdic que hi havia exposat i que duia a la primera plana una gran foto. Sota la foto, hi havia aquest comentari:
 Bona sonada a la bona societat! La propietària de la fàbrica d'embotits Extra & Knack s'ha unit avui en matrimoni amb l'actor còmic porc del Teatre Municipal. El porc, desgraciadament, haurà de retirar-se de l'escena i començar a treballar al negoci de la seua muller»

Nöstlinger, C. *El gos viatger*, València, Tàndem Edicions, 1992.

Accent diacrític

4.- Ompli la graella tot fent parelles amb les paraules subratllades de les oracions següents.

- No sé què el fa sentir-se tan important.
- Josep es pensa que ell és el més intel·ligent de la classe.
- Té por de deixar-te res perquè tot ho perds.
- Aviat us adonareu del poc ús dels mitjans audiovisuals a les classes.

amb accent verbs	sense accent pronoms febles
<u>sé</u>	se

—«Majestat, Nós, que sols valem tant com Vós, i junts valem més que Vós, prometem obeir-vos, si Vós jureu respectar-nos, a nosaltres i a les nostres lleis, i si no, no.»

amb accent pronoms forts	sense accent pronoms febles

- Mon pare ha rodat per tot el món.
- Quan era menuda, ma mare em donava la mà, perquè no tingués por.
- No t'espantes. Era el mèu del meu gat.

amb accent substantiu	sense accent possessiu àton

Els pronoms febles i els possessius àtons, com el seu nom indica, no porten accent. Per tant, serà l'altre membre de la parella qui el durà.

5.- Fes el mateix amb les paraules de les oracions següents.

- Sóc molt aficionat a col·leccionar objectes curiosos. Ara m'han dut un soc autèntic.
- Ja són les dotze, però encara no tinc son.
- És important que es compregui el problema.
- Si no t'agrada el café, demana-li te. Sempre en té a casa.
- Maria no dóna importància a les xafarderies, així doncs, no els en dónes tu.
- Abans només hi havia una dona al Consell de Direcció. Ara totes són dones.
- Amb el fred que fa, si fóra sensat no eixiria fora.

amb accent verbs	sense accent altres

Quan tingues dubte sobre quin membre de la parella porta accent diacrític, si hi ha un verb, aquest serà el mot accentuat. Però atenció: «Sempre està confessant-se, deu tenir molta por de Déu»

6.- Fes el mateix amb les paraules de les oracions següents.

- Totes les setmanes vénen al mercat del dilluns, però mai no venen res. Segur que si tu hi véns, en vens més.
- Les motos són perilloses. Vosaltres no en feu cas. Oriol tampoc no en féu i ara és a l'hospital.

amb accent verbs	sense accent verbs

- Quin és l'infinitiu de véns i vénen? _____
- Quin és l'infinitiu de vens i venen? _____
- A quins verbs pertanyen féu i feu? _____
- Quina és la persona gramatical i el temps verbal corresponent a aquests dos mots?

7.- Observa les paraules subratllades i escriu el mot corresponent a les definicions que et presentem a continuació.

- Deus pensar que encara som a la Grècia antiga si creus en els déus de l'Olimp.
- Ha comprat melmelada de móres.
- Les mores integristes porten el xador.
- El seu nét sempre anava net. Però la néta era un altra cosa. No aconseguen que anara deu minuts neta.
- Ha agafat el tren pels pèls.
- A l'església pots sentir el rés dels creients, però no crec que n'obtinguen res.
- No plou i fa molt de sol. El sòl està dur i erm.
- L'ós del circ s'ha trencat un os.
- Si véns al viatge, ens ho passarem molt bé. Per favor, digues que sí.
- Els corders també s'anomenen bens.
- Era molt ric, però ha perdut tots els seus béns jugant a la borsa. No ho ha sabut fer bé.

mes	Cadascuna de les dotze parts en què es divideix l'any.
	Divinitat.
	Femení de <i>moro</i> .
	Fruita.
	Oració.
	Contrari de <i>tot</i> .
	Conjunció condicional.
	Contrari de <i>no</i> .
	Corder.
	Contrari de <i>malament</i> .
	Cabells.
	Terra.
	Astre.
	Contrari de <i>brut</i> i de <i>bruta</i> .
	La filla del fill i el fill del fill.
	Animal.
	Propietats, riqueses.
	Contracció <i>per + els</i> .
	3a Persona del singular del present del verb <i>deure</i> .
	El carp i el metacarp són ? de la mà.